

ASMAKIZUNAK

Bertsoa ulertzeari jarriko diogu oraingoan arreta osoa.
Asmakizunetan jolastuko gara.
Gero, gure bertso asmakizuna sortu genezake...
Ezetz asmatu!

Josu
Landeta
Egurrola

Peru
Vidal
Gurrutxaga

ESAMOLDEEKIN LOTZEN

Doinua:

Azpeitiko neskatxak
Hiru puntuko koplak

Bertsolariek koplak bakoitzean egoera bat deskribatuko digute. Ea lotzen dugun egoera bakoitza pare-parera datorkion esamoldearekin.

ESAMOLDEAK

-Berakatzak baino finagoa naiz
-Begitan hartu nuen
-Kale egin nuen
-Zirt edo zart egin beharko dut

-Lekutan nago
-Gogoz kontra ari naiz
-Amaren gonapean bizi naiz
-Aho bete hortz gelditu naiz

Lasterketan korrika
nenbilela bitxi
indarrik gabe nuen
bide ertzean etsi
faborito nintzen ta
azkena iritsi.

Esamoldea

Nota onak izatea
ez daukat hain errez
kalera joan nahi nuke
ibiltzeko barrez
baina etxean ikasten
nabil derrigorrez.

Esamoldea

Irakaslea oihuka
a zelako gerra!
Hari haserre bota
nion berba okerra
orain harentzat ez naiz
konpainia ederra.

Esamoldea

Athletic izan dugu
Championsen nagusi
hori entzun eta ez
dut flipatu gutxi
horrelakorik ez dut
sekula ikusi.

Esamoldea

Doinua:

Bertsoak jarri dizkat
Hiru puntuko koplak

ESAMOLDEAK

-Bakoitzak bere astoari egiten dio arre
-Eskuzabal jokatu nuen
-Ezta hurrik eman ere!
-Geure esku dago

-Ez atzera ez aurrera gabiltza
-Goian zerua eta behean lurra gelditu gara
-Hara bestea!
-Praketan kabitu ezinik nago

Txangora eraman arren
motxila handia
jatekoa ahaztu zuen
hura bai egia.
Pena hartuta eman nion
otarteko erdia.

Klaseetan ez gara
ibili erne gu
lana entregatzeko
ai, zenbat ernegu
baina gura badugu
egin dezakegu.

Atzo esan zidaten
"ona zara, mutil!"
eta ibili ordeztu
apal eta umil
paparra aterata
harro-harro nabil.

Esamoldea

Esamoldea

Esamoldea

Asmakizunak

Doinua:

Madalen Busturiko
Hiru puntuko koplak

ESAMOLDEAK

-Esne mamitan bizi naiz
-Asto izan eta mando bizi
-Hitzetik hortzera erantzun diot
-Izerdi patsetan nago

-Txakurraren biolina!
-Hor konpon!
-Galtzak bete lan daukat
-Zer ikusi, hura ikasi

Goizean atera naiz
etxetik hain apain
gero eguzkipean
egon naizenez zain
kamiseta zeharo
bustita dut orain.

Klaseko agenda dut
zeharo beteta
biharko bi lan egin
behar ditut eta
gainera etzi daukat
hiru azterketa.

Bronkak ez ditut sarri
baina bai laztanak.
Ondo bizitzeko ez
daukat inoiz lanak
nahi dudana egiten
uzten baitit amak.

Esamoldea

Esamoldea

Esamoldea

PASA HITZAI!

Orain puntu bakarrean esango zaigu igarkizuna. Ea asmatzen dugun hitz ezkutua zein den. Adi belarria, eta kasu egin errimari... pista ona izango da eta!

A Taldeko animalia maite du **mendia**

A **ARDIA**
A _ _ _ _ _

E Arturorena harritik gogoz **aterata**

E _ _ _ _ _

H Urtean hamabitan hasten den **tartea**

H _ _ _ _ _

B Lanparari jartzeko led izan **dadila**

B _ _ _ _ _

F Hor saltzen da gaixoen sendagai **guzia**

F _ _ _ _ _

I Ugaztuna: igeri gu baino **hobea**

I _ _ _ _ _

D Urre, zilar zein brontze beti **atsegina**

D _ _ _ _ _

G Cupidok botaz gero pizten da **bizia**

G _ _ _ _ _

J Kamiseta gaineko ta manga **luzea**

J _ _ _ _ _

K Portuko txoria da lapurtzen **iaioa**

K _ _ _ _ _

O Txerriki zoragarri odol eta **heste**

O _ _ _ _ _

U Eguzkiari buelta osoa **ematea**

U _ _ _ _ _

L Dutzatzean ispilua estaltzen **diguna**

L _ _ _ _ _

P Gorputza zulatzea gaur moda **egina**

P _ _ _ _ _

Z Hau lortzeko behar da laranja **odol-hustu**

Z _ _ _ _

M Euskal Herrian asko Popeye **bezela**

M _ _ _ _ _

S Santurtzitik Bilbora datorren **arraina**

S _ _ _ _ _

N Doraemonen ondoan sarri **ikusita**

N _ _ _ _ _

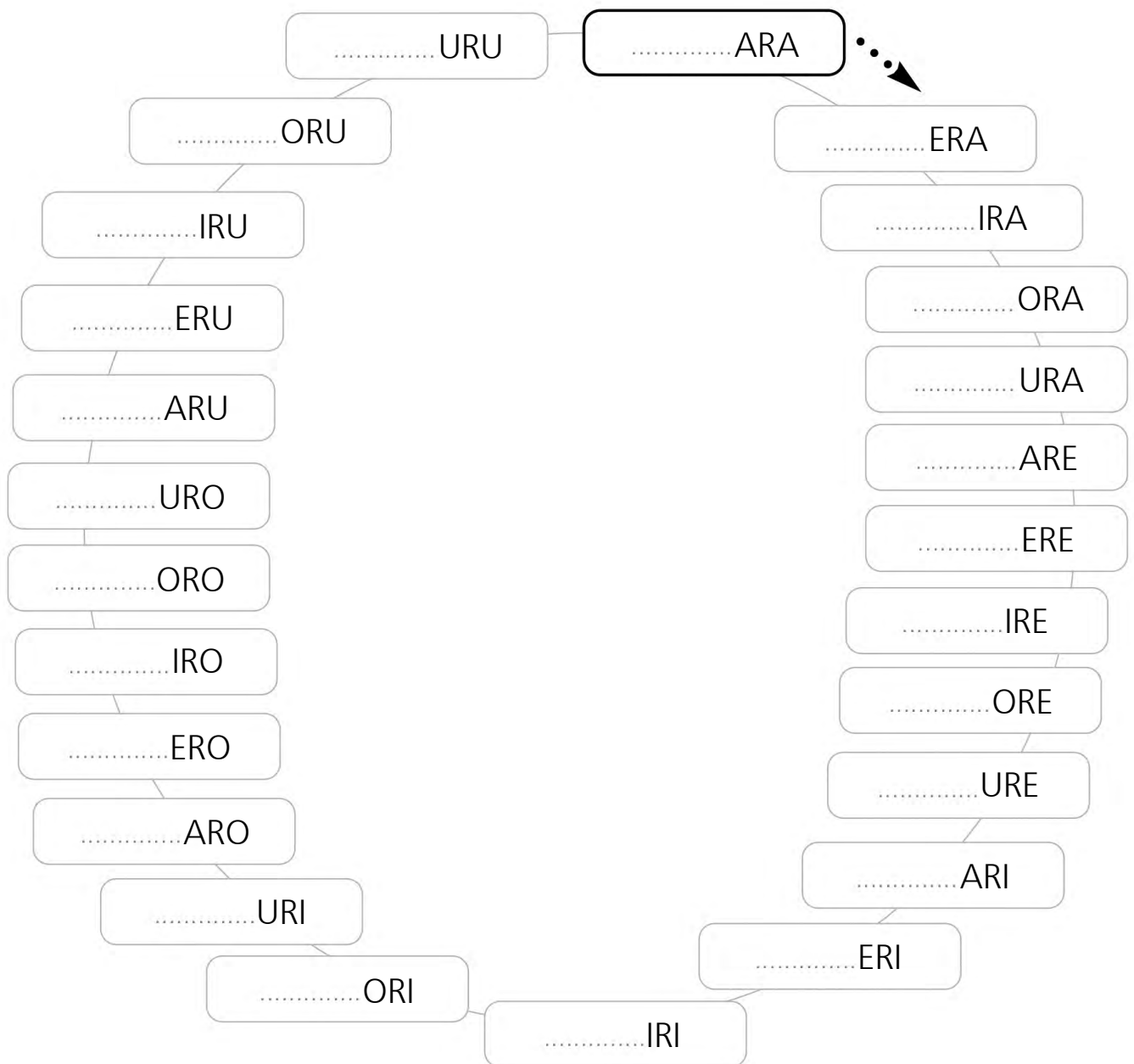
T Patata ta arrautza nahaste **biribila**

T _ _ _ _ _

ERRULETA

Jolas honetan definizio bat edo pista bat emango da aldiro,
eta guk asmatu egin behar dugu zein hitzi dagokion.
Hitzaren bukaera emango zaigu: ea zenbat asmatzeko gai garen!

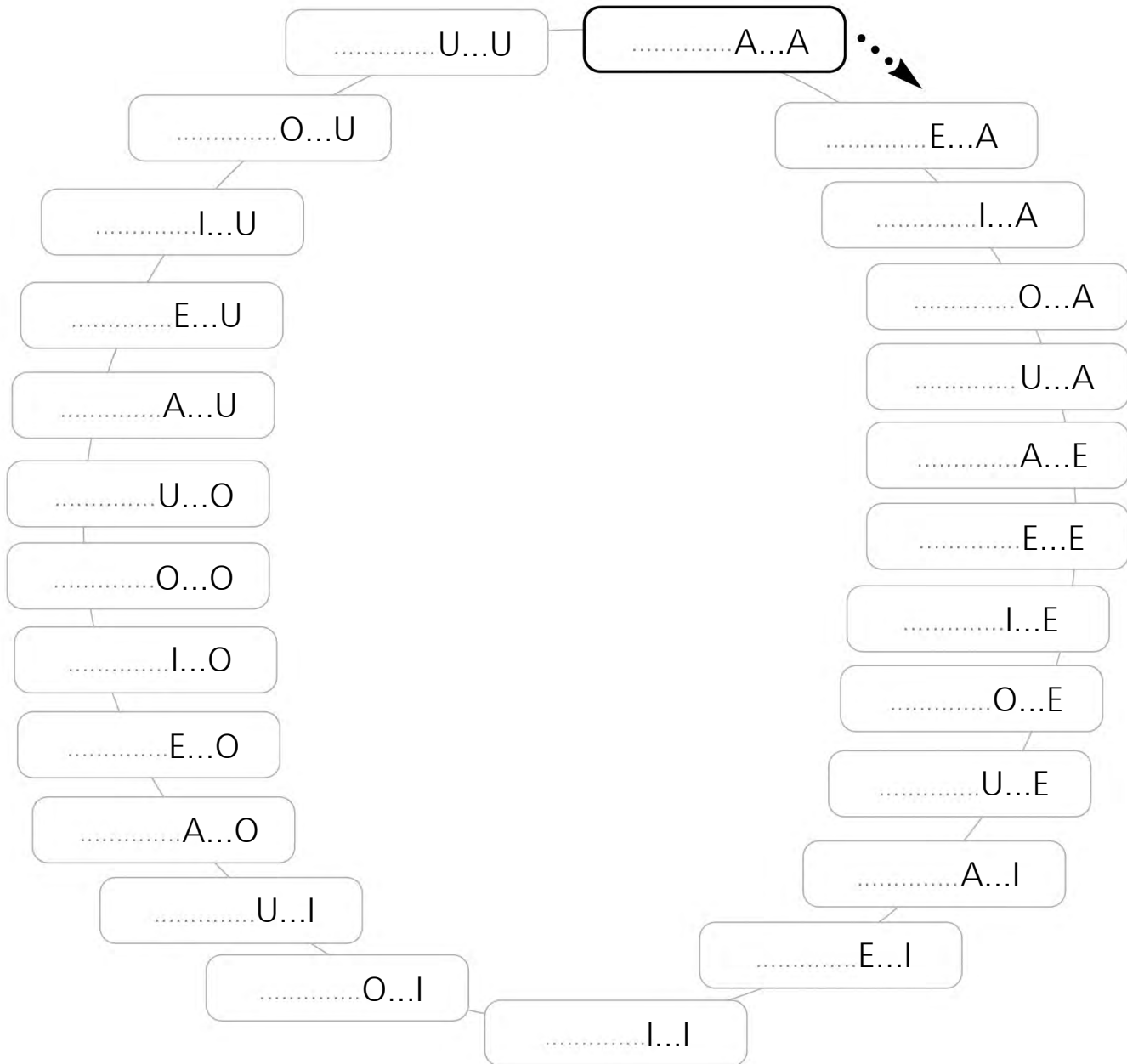
...ARA Euskaldunon hizkuntza.
...ERA Zerbait jakin nahi duzunean ondokoari egiten diozuna.
...IRA Denera, orotara.
...ORA Aspertzen garenean astiro igarotzen da.
...URA Zer aztertzen dute natur zientziek?
...ARE Aurrez aurre, parez ...
...ERE Baserrietako animalia.
...IRE Bere, zure, ...
...ORE Nola janzten zara?
...URE Adineko gizon.
...ARI Bertsoan aritzen dena.
...ERI Ohean etzan egiten zara, eta aulkian?
...IRI Euri txiki eta geldo.
...ORI Hegoak ebaki banizkio, ez zen gehiago izango.
...URI Idatzi gabeko folio bat nola dago?
...ARO Pasa (zubia edo denbora, adibidez).
...ERO Negu hasieran agertzen den pertsonaia ezaguna.
...IRO Poliki.
...ORO Gauza bera behin eta berriz errepikatzen du.
...URO Ordu guztietan.
...ARU Garesti (Bizkaian).
...ERU Ekuadorren azpian...
...IRU Arropa gordetzeko leku.
...ORU Hanken azpian duzu.
...URU Liburutegian aurki dezakezu.

ERRULETA EROA

Jolas honetan definizio bat edo pista bat emango da aldiro, eta guk asmatu egin behar dugu zein hitzi dagokion.

Hitzaren azken bokalak emango zaizkigu. Ea denak asmatzeko gai garen!

A__A Nora begiratzen du amak leihotik?
E__A Kattalin Hodeiren arreba bada, Hodei Kattalinen ... da.
I__A Gu bagina, eta haiek...
O__A Erakusleihoetan ikusten dugu aurtengoa zein izango den.
U__A Lehenengo txirrindulariak besoak igota zeharkatu du.
A__E Ez dauka lotsarik.
E__E Mesedez eskatzen duzu.
I__E Ikerketak ezkutuan egiten ditu.
O__E ... da oinez eta seguru, eta ez zaldiz eta zulora.
U__E Ni nago, zu zaude, haiek...
A__I Erne.
E__I Behar baino gehiago.
I__I Ez herri, ez auzo.
O__I Gizen.
U__I Fruta gorri.
A__O Ni nago, zu zaude, bera...
E__O Urte guztietan.
I__O Behera jaitsi egiten gara, eta gora?
O__O Hegan egiten du baina ez da hegazkina.
U__O Arte martzial.
A__U Katua atzetik du.
E__U Urtaro bat.
I__U Ordaintzeko erabiltzen duzu.
O__U Era.
U__U Lepo gainean duzu.

Unai
Ormaetxea
Zenikazelaia

EZETZ ASMATU

Urtaroei jarritako bertsoak hara, doinu berrietan.
Ea asmatzen dugun zein urtaro den bakoitza: udaberria, uda,
udazkena, negua.
Eta azken bertsoa, guztiak biltzen dituen, zer ote da?

Badoa eguzkia
zain dago **euria**
trasterora txirringa
toalla, **buggya**...
Ikasturte berrien
gorputz **urduria**
bete dugu liburuz
motxila **erdia**
hostoak jausten doaz
eguna gau **ia**
Gabonak heldu arte
zaindu **ipurdia**.

Zein urtaro da?

Udazken koloreak ja
joan dira **parketik**
umoreak ere gehiago
dauka zuri-**beltzetik**
Olentzero noiz etorri
tik-tak-tok ta tok-**tak-tik**
zaindu gorputzak ta estali
eztarriak **hotzetik**
ez dugu egingo eta
urte osoa **arotik**
elur-bolekin jolasten
ikasi **dugunetik**.

Zein urtaro da?

Berriz orlegi zelai-mendiak
berriz irrien **laguna**
Aste Santuko oporren mezu
eta argazki **bilduma**
noten arduraz baina tira
bukatzear da **jarduna**
goizean goizik kantatzea
da ondoen **datorkiguna**
horren loredun, horren ezteundun
gauak sortu du **eguna**.

Zein urtaro da?

Bat, bi, hiru, lau, bost, sei eta zazpi
zazpi eguzki **printza**
txoriek do, re, mi, fa, sol, la, si
guk jar dezagun **hitza**
beroa zakar, hondarrak hondar
lagun berrien **ditxa**
oporak opor gauak gaua zor
agur gelako **fitxa**
ze polita den olatu batek
biribiltzea **bizitza**.

Zein urtaro da?

Zein da orduan udazkeneko
orbelaren **kolorea**?
Edo neguko elur pilotak
zer ote dauka **gordea**?
Irriak berez, ernaltzen al du
udaberriko **lorea**?
Ta udak nola pausa dezake
hondarretan **umorea**?
Hirurehun ta hirurogeita bost
eguneko **ohorea**
zugan ta zeure egin ezean
ez du balio **ordea**.

Lau urtaroak biltzen dituen,
zer da?